

Iisalmen kaupunki
Sivistyspalvelukeskus

Iisalmen päivähoidon verkostoselvitys

1 JOHDANTO.....	3
2 PÄIVÄHOIDON VERKOSTOSELVITYKSEN TAVOITTEET.....	3
3 PÄIVÄHOIDON PERUSTEHTÄVÄ.....	3
4 IISALMEN KAUPUNGIN PÄIVÄHOITO.....	4
4.1 Nykytila.....	4
4.2 Ennuste vuoteen 2020.....	5
5 PÄIVÄHOIDON PALVELURAKENNE	6
5.1 Kunnallinen päivähoito	6
5.2 Yksityinen päivähoito	7
5.3 Muut varhaiskasvatuspalvelut.....	8
5.4 Päivähoidon kysynnän ja tarjonnan suhde	8
6 PÄIVÄHOIDON KUSTANNUKSET	9
6.1 Yhteenvetoa.....	12
7 PÄIVÄHOITOVERKKO JA SEN KEHITTÄMISTARPEET.....	13
7.1 Päivähoitoverkoston suunnittelun periaatteet	13
7.2 Päivähoidon kehittämistarpeet keskustassa ja eteläisellä alueella.....	14
7.2.1 Keskustan alue.....	14
7.2.3 Kangaslampi.....	15
7.2.4 Hernejärvi.....	16
7.3 Päivähoidon kehittämistarpeet pohjoisella alueella	16
7.3.1 Kilpijärvi.....	16
7.3.2 Soinlahti	17
7.3.3 Kirkonsalmi	17
7.3.4 Runni	18
7.4 Yhteenveto.....	18
7.4.1 Investointitarpeet.....	18

1 JOHDANTO

Iisalmen kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 20.6.2011 § 69 hyväksynyt uuden päiväkodin hankesuunnitelman. Tarkoituksena on rakentaa uusi 100-paikkainen päiväkotikoti, joka otetaan käyttöön elokuussa 2013.

Valtuuston päätöksen jälkeen kaupungissa on aloittanut kolme uutta yksityistä päiväkotia: PikkuKengurun koti, Päiväkotikoti Tuike (laajennus) ja Vekaramäki (muutos ryhmäperhepäiväkodista päiväkodiksi). Em. johdosta on herännyt keskustelu siitä, onko päivähoitoon tulossa uuden päiväkodin rakentamisen myötä ylikapasiteettia. Asiasta on keskusteltu myös kaupungin johtoryhmässä, josta on esitetty sivistystoimelle pyyntö valmistella päivähoitoon verkostaselvitys, jossa tulee tarkastella päivähoitoon määrällisiä tarpeita ja tilatarpeita kokonaisuutena pitemmällä aikavälillä.

2 PÄIVÄHOIDON VERKOSTOSELVITYKSEN TAVOITTEET

Tämän päivähoitoon verkostaselvityksen tavoitteena on aikaansaada selvitys Iisalmen kaupungin päivähoitoon tämän hetken päivähoitoon laajuudesta, tilantarpeesta, toimitilojen sijoittumisesta sekä suunnitella tulevaisuuden päivähoitopalveluita perheiden tarpeita vastaavaksi ja varmistaa toimivat ja terveelliset tilat.

Selvitys sisältää vaihtoehtoisia malleja mm. uuden päiväkodin valmistumisen myötä sinne siirtyvistä yksiköistä ja siirtojen vaikutuksista, esiopetuksen järjestämisestä sekä päiväkotiryhmien ikäjakautumien muuttamisista. Lisäksi esityksessä otetaan huomioon perhepäivähoitajien eläköityminen ja hoitopaikkojen väheneminen.

Kaikki toimintaympäristön muutokset pitkällä aikavälillä eivät luonnollisesti ole vielä tiedossa ja sen vuoksi verkostoa on tarkasteltava aina uudelleen säännöllisin väliajoin. Päivähoitoon verkostaselvityksen toivotaan helpottavan päätöksentekoa sekä prosessia päivähoitoon strategisten linjausten muodostamisessa, kehittämistarpeiden hahmottamisessa ja kustannusten hallinnassa.

3 PÄIVÄHOIDON PERUSTEHTÄVÄ

Lasten päivähoitopalvelut tarjoavat päivähoitopalveluja lapsiperheille, vastaavat lapsen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja varhaisen tuen tarpeisiin sekä tukevat perheitä kasvatustehtävässä. Varhaiskasvatus on alle kouluikäisten lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus. Lasten päivähoitolaista annettu laki (L 36/1973) ja asetus (A 239/1973) määrittävät päivähoitoikäiselle lapselle subjektiivisen oikeuden päivähoitoon. Kunnan on järjestettävä lapselle päivähoitopaikka 4 kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä ja kiireellisissä tilanteissa 2 viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Päivähoitopaikka järjestetään perheiden kanssa neuvotellen ja huomioiden toiveet mahdollisuuksien mukaan. Perheiden päivähoitotarpeet muuttuvat esimerkiksi työllisyyden ja opiskelujen mukaan, joten palveluiden mitoituksen ennakointi on haasteellista. Tämän vuoksi ruuhkatilanteissa joudutaan tekemään väliaikaisia ja räätälöityjä ratkaisuja.

Toiminnan perustana olevaa lainsäädäntö uudistuu lähivuosina, jolloin on odotettavissa tarkempia määryksiä mm. ryhmäkokojen enimmäismääriin sekä vuorohoitoon. Työelämän muutokset lisäävät vuorohoidon ja iltahoidon tarvetta. Myös kansainvälistyminen, maahanmuuttajaperheet, perheiden vaatimustason nousu ja ikääntyvä henkilökunta tuovat uusia haasteita palvelujen järjestämiseen.

4 IISALMEN KAUPUNGIN PÄIVÄHOITO

4.1 Nykytila

Tilastotietojen mukaan Iisalmessa on syntynyt vuosittain noin 220 lasta. Ero Tilastokeskuksen ja Väestörekisterin välillä johtuu muuttoliikkeestä.

	Syntyneet Tilastokeskuksen mukaan	Ikäluokka väestörekisterin mukaan 20.9.11
* 2011	222	
2010	241	235
2009	225	235
2008	223	215
2007	222	227
2006	200	194
2005	232	231

* Vuosi 2011 arvioitu lokakuun lopun tilanteen (185) mukaan.

Vuonna 2011 päivähoitoikäisiä ovat vuosina 2005–2011 syntyneet lapset.

Iisalmen kaupungin järjestämässä päivähoidossa olevien lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2006 noin sadalla lapsella. Muutos johtuu toisaalta syntyneiden määrän laskusta ja toisaalta yksityisten hoitopaikkojen määrän lisääntymisestä. Vuosina 2010 ja 2011 osalle perheistä on tarjottu päivähoitopaikan sijasta kerhotoimintaa silloin kun hoidontarve ei ole johtunut työssäolosta tai opiskelusta. Varhaiskasvatuksen kerhotoiminnassa on mukana vuosittain noin 25 lasta.

Kaupungin järjestämässä päivähoidossa on noin puolet 1–6 vuotiaista.

	1-6 v.	pk-hoito	pph	yht.	% ikäluokasta
*2011	1343	479	197	676	50,34
2010	1340	445	244	689	51,42
2009	1309	437	287	724	55,31
2008	1304	452	289	741	56,83
2007	1304	423	260	683	52,38
2006	1330	446	324	770	57,89

* vuosi 2011 tilanne 9.12.2011

Kun myös yksityisessä hoidossa olevat lapset lasketaan mukaan, 1–6 vuotiaista lapsista on päivähoidossa noin 65 %. Yksityisessä hoidossa olevien lasten lukumäärää ei ole tilinpäätöstiedoissa ennen vuotta 2009.

	1-6 v.	pk	pph	yksityinen	yht.	% ikäluokasta
* 2011	1343	479	197	197	873	65,00
2010	1340	445	244	178	867	64,70
2009	1309	437	287	121	845	64,55
2008	1304	452	289		741	56,83
2007	1304	423	260		683	52,38
2006	1330	446	324		770	57,89

vuosi 2011 tilanne 9.12.2011

1.8.2011 otettiin käyttöön kokeiluluonteisesti kotihoidontuen kuntalisä eli ns. lisä. Lisään ovat oikeutettuja tietyt ehdot täyttävät perheet, joissa on alle 2-vuotias lapsi. Joulukuuhun 2011 mennessä päätöksiä oli tehty 98 kappaletta. Osassa perheitä oli lisälisään oikeutettavan lapsen lisäksi myös sisaruksia, jotka eivät käytä päivähoito-oikeuttaan. Koska haetut tuet ovat muutamasta kuukaudesta jopa yli vuoteen, on mahdotonta laskea tarkkaan niiden hoitopaikkojen tarvetta vähentävää vaikutusta. Päivähoidosta poissa olevia lapsia on varmuudella ainakin muutamia kymmeniä.

4.2 Ennuste vuoteen 2020

Tilastokeskuksen omavaraislaskelman ja ennusteen mukaan syntyvyys nousee lähivuosi-na hieman ja ikäluokan koko nousee noin 240 lapseen. Omavaraislaskelma ilmaisee millainen tuleva väestönkehitys olisi ilman muuttoliikettä.

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
lisä	0	234	236	239	241	242	243	243	242	241
	1	231	233	236	238	241	242	243	243	242
	2	227	231	233	237	239	241	243	244	244
	3	224	228	231	233	236	238	240	241	243
	4	219	224	228	230	233	237	239	242	242
	5	221	220	223	228	231	234	235	238	240
	6	206	221	220	224	228	229	234	236	239
0-6 v. yht		1562	1593	1610	1631	1650	1664	1677	1686	1691
1-6 v. yht.		1328	1357	1371	1390	1408	1421	1434	1444	1450
65 %		863	882	891	904	915	924	932	939	943

Päivähoitoikäisten (1–6 vuotiaiden) määrä nousee ennusteiden mukaan noin 120 lapsella vuodesta 2011 vuoteen 2020. Mikäli hoidossa olevien lasten osuus on jatkossakin noin 65 %, tarkoittaa se päivähoitopaikkojen tarpeen lisääntymistä vuoteen 2020 mennessä noin 80 paikalla.

Samaan aikaan jää eläkkeelle yhteensä 25 perhepäivähoitajaa, joiden myötä vähenee 72 hoitopaikkaa. Uusien perhepäivähoitajien rekrytointi on haastavaa, joten kaikkia vapautuvia tehtäviä ei todennäköisesti saada täytettyä.

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	yht.
Eläkkelle	1	3	1	5	3	1	5	2	4	25
Paikkoja	4,5	4,5	4,5	13,5	9	4,5	18	4,5	9	72

5 PÄIVÄHOIDON PALVELURAKENNE

Päivähoidon palvelurakenteen kuvaus vastaa tilannetta syksyllä 2011.

Isälmessa päiväkotij- ja perhepäivähoitoa järjestetään omana ja yksityisenä palvelutuotantona. Päivähoitopalveluiden toiminta-ajat määritellään perheiden palvelutarpeiden mukaan. Palvelut toimivat nykyisin pääosin arkisin päiväaikaan, mutta työelämän muutosten vuoksi ilta-, viikonloppu- ja yöhoidon tarpeet ovat lisääntyneet.

5.1 Kunnallinen päivähoito

Kunnallista päiväkotihoidoa annetaan 11 päiväkodissa. Varpula kuuluu hallinnollisesti Ahjolan päiväkotiin ja Kopsula Kankaan päiväkotiin. Lisäksi Kangaslammin ja Kilpijärven kouluilla toimivat päivähoidon alaisuudessa erilliset esiopetusryhmät. Vuorohoito järjestetään Malminrannan päiväkodissa. Paloisten päiväkotij tarjoaa hoitoa arkipäivisin jatketuilla aukioloajoilla tarpeen mukaan.

Oheisessa taulukossa on esitetty miten hoitopaikat jakaantuvat päiväkodeittain ja missä yksiköissä järjestetään päiväkotihoidoa myös alle 3-vuotiaille lapsille.

	Hoito- paikkoja	joista alle 3-v.	lapsia hoidossa 9.12.2011
Ahjolan pk	42	1–5	39
- Varpula	12	12	15
Heinäkelkan pk	43	12	45
Kankaan pk	17	1–3	19
- Kopsula	33	12	35
Kankkulan eskari	13		10
Keskustan pk	36		36
Kirkkopuiston pk	21		22
Kissalan eskari	13		15
Lippuniemen pk	33		34
Lumilinnan pk	42		41
Malminrannan pk	93	15–18	76
Paloisten pk	56	1–5	53
Peltosalmen pk	40	12	41
Sointulan pk	16		17
Yhteensä	510	66–74	498

Lisäksi esikoululaisia on koulujen yhdysluokissa Hernejärven, Partalan ja Miina Äkkijyrkän kouluissa.

Kaupungin päiväkodeissa hoidetaan yhteensä 42 diagnosoitua erityislasta.

Perhepäivähoito on lisämessä pääsääntöisesti hoitajan kotona tapahtuvaa hoitoa. Kunnallisen perhepäivähoidon osalta talousarviossa vuodelle 2012 on hoitopaikkavaraus 234 lapselle kokopäivähoidossa. Perhepäivähoitajia on 61. Luvussa on mukana myös varahoitajat, joilla ei ole omaa lapsiryhmää. Perhepäivähoidon varahoito järjestetään joko toisen hoitajan kotona, erillisessä varahoitoryhmässä tai joissain tapauksissa päiväkotien ryhmissä.

5.2 Yksityinen päivähoito

Yksityisiä päiväkoteja on seitsemän sekä yksi ryhmäperhepäiväkoti. Seuraavassa taulukossa esitetään yksityisten päiväkotien hoitopaikkamäärät. Yksityiset päiväkodit ilmoittavat paikkamääränsä ns. laskennallisena paikkamääränä. He eivät siis etukäteen määrittele montako paikkaa on alle 3-vuotiaille, 3–5-vuotiaille tai esioppilaille, vaan lapsimäärä lasketaan iän mukaan suhteessa henkilöstön määrään.

Ensimmäisessä sarakkeessa oleva luku kertoo henkilömitoituksen mukaisen lasten enimmäismäärän, toinen sarake lasten määrän ja kolmas sarake lasten määrän kertoimilla. Lisäksi taulukossa on alle 3-vuotiaiden (2010 ja 2011 syntyneet) määrä.

Alle 3-vuotiaiden lasten kerroin on päiväkodeissa 1,75 ja koululaisten sekä muiden osa-aikaisten 0,5.

Yksityisten päiväkotien paikka- ja lapsimäärät

	paikat	lapset	kertoimilla	alle 3-vuotiaat
Pk Tuike	56	42	55	17
Pikku Kengurun koti	49	38	43	10
Pk Ruskolinna	28	34	30	4
Pk Hepokatti	21	23	22	1
Pk Kissanpäivät	28	24	28	5
Pk Vekaramäki	14	13	14	4
Kartanonmäen pk	21	12	14	2
Rpk Bambuliinu	9	10	10	1
Yksityinen pph	20	20	20	5
	246	216	236	49

tilanne 9.12.2011

Yksityisissä päiväkodeissa järjestetään myös koululaisten iltapäivätoimintaa. Diagnosoituja erityislapsia on hoidossa yhteensä 11. Em. taulukon 216 lapsesta tämän selvityksen mukaisia päivähoitoikäisiä lapsia (1–6 v.) on 197 lasta (tilanne 9.12.2011).

Yksityisiä perhepäivähoitajia on 8.

5.3 Muut varhaiskasvatuspalvelut

Avoimena varhaiskasvatuspalveluna lisälmässä on varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, joka toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kanssa. Kerhoja on kaksi; toiminnassa on mukana noin 25 lasta.

Kotihoidon tuen lisälmä-lisää maksetaan 200 €/kk/lapsi kokeilutoimintana 31.7.2013 saakka.

Maksuttomaan esiopetukseen osallistuvat lähes kaikki kuusivuotiaat. Esiopetusta tarjotaan kaikissa kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, kahdessa erillisessä esiopetusryhmässä koulujen yhteydessä olevissa tiloissa sekä kolmessa yhdysluokassa Partalan, Hernejärven ja Miina Äkkijyrkän kouluissa.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään kaikilla kouluilla (lukuun ottamatta Miina Äkkijyrkän koulua) sekä osassa yksityisiä päiväkoteja.

5.4 Päivähoidon kysynnän ja tarjonnan suhde

Joulukuussa 2011 on päivähoidossa yhteensä 873 1–6-vuotiaasta lasta (tilanne 9.12.2011). Laskennallisia hoitopaikkoja on kunnallisessa päiväkotij- ja perhepäivähoidossa sekä yksityisessä päivähoidossa yhteensä 964.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnalliset pk:t	510	510	510	510	510	510	510	510	510
Kunnallinen pph	234	230	225	211	202	188	170	165	156
Yksityinen ph	246	246	246	246	246	246	246	246	246
Yhteensä	990	986	981	967	958	944	926	921	912
Hoitopaikkojen tarve (lapsimäärä)	863	882	891	904	915	924	932	939	943
Erotus	127	104	90	63	43	20	-6	-18	-31

Edellä mainituista luvuista huolimatta päivähoidon kysynnän ja tarjonnan suhde on tällä hetkellä kutakuinkin tasapainossa, sillä laskennallinen hoitopaikkojen tarve on suurempi kuin lapsien lukumäärä, koska alle 3-vuotias vie 1,75 paikkaa.

- Yksityisessä hoidossa on noin 240 paikkaa. Vaikka päivähoitoikäisiä (1–6 v.) on hoidossa lukumääräisesti vain 197, ovat paikat käytännössä kuitenkin täynnä, sillä kertoimilla laskettuna hoidossa on yhteensä 236 lasta. Tämä johtuu alle 3-vuotiaiden suuresta määrästä.
- Perhepäivähoidossa on määrärahavaraus 234 lapselle, mutta lapsia on hoidossa vuoden vaihteessa noin 200. Tällä hetkellä hoitajien määrä on mitoitettu 200 lapsen mukaan, mutta hoitajia voidaan palkata lisää tarvittaessa.
- Malminrannan päiväkodissa on hoitopaikkoja 90–100, mutta lapsia vain 80.
- Muissakin päiväkodeissa on vapaana muutamia hajapaikkoja.

Päivähoitopaikkojen tarve lisääntyy tulevaisuudessa ja samaan aikaan perhepäivähoidosta hoitopaikat vähenevät eläköitymisen myötä ja jo muutaman vuoden kuluttua on tarpeen miettiä miten lisääntyvä tarve hoidetaan.

6 PÄIVÄHOIDON KUSTANNUKSET

Tilastokeskuksen ylläpitämän Kuntien talous- ja toimintatilaston mukaan lisäalassa päivähoiton nettokustannukset/asukas ovat 388 €. Kustannukset ovat korkeammat kuin muissa samankokoisissa kunnissa, joissa on saman verran lapsia kuin lisäalassa.

Lasten päivähoiton nettokustannukset /asukas ja nettokustannukset/lapsi

Lähde: Tilastokeskus

Kunta	As.luku	Lasten lukumäärä 0-6 v.	Ph nettokustannukset/as	Ph nettokustannukset/ lapsi
Hamina	21 400	1 389	347	5346,15
lisäalmi	22 095	1 584	388	5412,16
Jämsä	22 691	1 439	336	5298,25
Kemi	22 537	1 576	365	5219,55
Sastamala	24 495	1 735	283	3995,44
Valkeakoski	20 844	1 578	372	4913,79
Varkaus	22 777	1 418	355	5702,28
Äänekoski	20 244	1 574	320	4115,68
keskiarvo	22135	1537	345,75	5000,41

Osaltaan korkeahkoja kustannuksia voivat selittää tilat, jotka ovat suosituksia väljemmät. Tämä nostaa vuokratkustannuksia. Toisaalta monet tiloista eivät ole alun perin päiväkodeiksi suunniteltuja ja ovat ko. käyttöön epäkäytännöllisiä. Esimerkiksi Heinäkelkan, Keskustan ja Sointulan päiväkodeissa on käytössä ahtaita tiloja, joihin ei mahdu kokonaista lapsiryhmää, mutta henkilöstö joudutaan mitoittamaan kokonaisen ryhmän mukaan. Malminrannassa väljyyttä tuo lapsimäärän vaje. Päiväkotia on alun perin mitoitettu 100–120 lapselle.

Päivähoidon tilat/lapsi

	neliöt	lapsia	m2/lapsi
Ahjola	376,0	42	8,95
Heinäkelkka	512,1	45	11,38
Kangas	246,5	19	12,97
Keskusta	348,0	36	9,67
Kirkkopuisto	250,5	22	11,39
Kopsula	431,0	35	12,31
Lippuniemi	431,3	34	12,69
Lumilinna	499,7	41	12,19
Malminranta	1168,5	81	14,43
Paloinen	410,6	53	7,75
Peltosalmi	490,1	41	11,95
Sointula	120,2	17	7,07
Varpula	165,0	12	13,75
	5449,5	478	11,40

Päiväkodin suunnitteluohjeen mukaan

100 paikkaa 8,25 m2/lapsi

42 paikkaa 9 m2/lapsi

21 paikkaa 9,4 m2/lapsi

Päiväkotihoidon nettokustannukset vuonna 2010 olivat tilinpäätöksen mukaan 3,83 M€. Hoitopäiviä kertyi 65 039. Näin ollen hoitopaikka maksoi kaupungille keskimäärin 48,12 €/pv ja ilman vuorohoitoa järjestävää Malminrantaa 44,05 €/pv. Oheisessa taulukossa on esitetty kustannukset päiväkodeittain.

	Ahjola	Heinä- kelkka	Kangas	Keskusta	Kirkko- puisto	Lippu- niemi	Lumi- linna	Malmin- ranta	Paloinen	Pelto- salmi	Sointula
	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010	TP 2010
Hoitopäivien lkm	6692	7074	2739	5296	3857	5076	6602	12470	8462	4864	1907
Toimintatuotot	52870	65245	31932	42452	37112	58812	63741	99242	57482	55950	17739
Myyntituotot	8273	0	4748	0	0	25320	8173	22177	0	18200	0
Maksutuotot	44383	64242	27128	42020	37112	33492	54899	75446	56985	37750	17666
Tuet ja avustukset	214	1003	56	432			669	1619	497		73
Toimintakulut	-289589	-427171	-177927	-276411	-157454	-272881	-248543	-1206138	-427099	-295193	-136508
Henkilöstökulut	-216457	-325776	-129406	-204891	-112743	-199806	-172924	-1024320	-335369	-205719	-110206
Palkat ja palkkiot	-177197	-267923	-105797	-167745	-92191	-164261	-142185	-841363	-275526	-159858	-90626
Eläkekulut	-28943	-42441	-17445	-27376	-15185	-26119	-22590	-134567	-44027	-36638	-14392
Muut henkilösivu kulut	-10318	-15412	-6165	-9771	-5368	-9425	-8150	-48390	-15816	-9223	-5188
Palvelujen ostot	-42846	-49259	-21579	-37080	-15653	-37301	-37811	-89133	-53030	-36764	-17700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5251	-5916	-5859	-5004	-2454	-4752	-6187	-10829	-3877	-8745	-3080
Muut toimintakulut	-25035	-46219	-21083	-29435	-26603	-31021	-31621	-81856	-34823	-43966	-5522
Vuokrat	-24902	-46161	-21049	-29207	-26477	-30673	-31531	-81851	-34697	-43947	-5496
Muut	-133	-58	-34	-228	-126	-349	-90	-5	-126	-18	-26
Toimintakate	-236719	-361926	-145995	-233959	-120342	-214069	-184802	-1106896	-369617	-239243	-118769
Toimintakate/ hoitopv	35,37 €	51,16 €	53,30 €	44,18 €	31,20 €	42,17 €	27,99 €	88,76 €	43,68 €	49,19 €	62,28 €

Kustannukset on otettu suoraan tilinpäätöksestä 2010. Niistä on kuitenkin poistettu erityispäivähoidon osuus (erityislastentarhanopettajien ja avustajien palkat), että hoitopäivän hinta olisi vertailukelpoinen yksityiseen palveluntuotantoon.

Kunnallisessa perhepäivähoidossa hoitopäivä maksaa 51,01 €/pv. Perhepäivähoito on siis hoitomuotona päiväkotihoidoa kalliimpaa. Perhepäivähoidon työaikajärjestelmän muutos tuli voimaan elokuussa 2011, joten on todennäköistä, että hinta vielä nousee.

Ahjolan kentälle rakennettavan uuden päiväkodin hoitopäivän hinnaksi on arvioitu 52,94 €/pv. Hinta on laskettu käyttämällä samaa kustannusrakennetta kuin edellä. Hoitopäivien lukumäärä sekä toimintatuotot perustuvat arvioihin. Hoitopäivän hintaa nostaa erityisesti vuokra, joka on korkea verrattuna muihin yksiköihin.

	Uusi päivä- koti
Hoitopäivien lkm	19 000
Toimintatuotot	170 000
Myyntituotot	
Maksutuotot	
Tuet ja avustukset	
Toimintakulut	1 185 484
Henkilöstökulut	798 860
Palkat ja palkkiot	654 000
Eläkekulut	106 798
Muut henkilösivukulut	38 062
Palvelujen ostot	176 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	21 000
Muut toimintakulut	189 624
Vuokrat	189 624
Muut	
Toimintakate	1015484
Toimintakate/ hoitopv	53,45 €

Osa päiväkotihoidosta järjestetään yksityisenä palvelutuotantona. Kaupunki maksaa yksityisen hoidon tukea ja mahdollista hoitolisää sekä kaupunkilisää, kun lapsen hoitajana on kaupungin hyväksymä yksityinen päivähoidon tuottaja. Yksityisen hoidon kaupunkilisen suuruus on porrastettu lasten iän mukaan. Tuen suuruus on 361–561 €/kk kokopäiväisestä hoitolapsesta ja 216–303 €/kk osapäiväisestä hoitolapsesta. Lisäksi yksityinen palveluntuottaja saa vanhempien maksamat hoitomaksut. Lisämessä yksityisten päiväkotien hoitomaksut eivät olennaisesti poikkea kaupungin perimistä maksuista.

Oheisessa taulukossa esitetään yksityisen palveluntuottajan tarjoaman hoitopäivän kustannukset kaupungille. Kyseessä ei siis ole ko. yksiköiden kustannusten vertailu, vaan nimenomaan vertailu siitä, mitä hoitopäivä maksaa kaupungille.

	Päiväkoti Hepokatti	Päiväkoti Kissan- päivät Oy	Päiväkoti Tuike	Päiväkoti Ruskonlinna	Runnin Kar- tanonmäki Oy
	2010	2010	2010	2010	2010
Hoitopäivien lkm	3350	6678	1346	4462	3605
Avustukset yhteisöille	104 543	182 014	46 397	147 154	95 176
Yksityisen hoidon tuen kaupunkilisä	68 588	110 340	31 951	99 264	56 484
Yksityisen hoidon tuki	35 955	71 674	14 446	47 890	38 692
Toimintatuki/hoitopv	31,21 €	27,26 €	34,47 €	32,98 €	26,40 €

Hoitopäivän hinta kaupungille yksityisessä päiväkodissa on keskimäärin 30,46 €/pv.

Päivähoidon verkostoselvitystä on esitelty luonnosvaiheessa luottamushenkilöille. Tilaisuudessa toivottiin, että selvityksestä tulisi ilmi myös se, mitä päivähoidon järjestäminen maksaisi kaupungille

- kokonaan kunnallisena palveluna
- kokonaan yksityisenä palveluna
- puolet kunnallisena ja puolet yksityisenä palveluna

Kunnallisen pkh:n keskihinta ilman vuorohoitoa	€/pv	44,05
Yksityisen pkh:n keskihinta	€/pv	30,46
Vuonna 2010		
hoitopäivien määrä kunnallisessa pk-hoidossa		65039,00
hoitopäivien määrä yksityisessä pk-hoidossa		19441,00
yht.		84480,00
Kustannukset nykytilanteessa		
Yksityinen		592172,86
Kunnallinen		2864967,95
yht.		3457140,81
Kokonaan kunnallisena	3721344,00	vrt.nyk. 264203,19
Kokonaan yksityisenä	2573260,80	vrt.nyk. -883880,01
50 % kunnallisena, 50 % yks.	3147302,4	vrt.nyk. -309838,41

Kyseessä on siis suuntaa-antava teoreettinen laskennallinen malli, jossa ei ole otettu huomioon päivähoidon – edes päiväkotihoidon – kaikkia kustannuksia. Esimerkiksi erityispäivähoiton kustannukset eivät ole mukana em. laskelmissa.

6.1 Yhteenvetoa

Yksityisen ja kunnallisen päiväkotihoidon hintojen vertailussa on huomioitavaa, että vaikka yksityisen hinta on keskimääräisesti edullisempaa, niin myös kunnallisissa yksiköissä on mahdollista tuottaa palvelu vähintään yhtä edullisesti tarkastelemalla päiväkotihoidon rakenteita ja kuluja kriittisesti.

Päiväkotihoidon hintaan vaikuttavat

- osaviikkohoitoisten lasten määrä ryhmissä (vähentää hoitopäivien määrää)
- yksikön lomien päivystys (lisää tai vähentää hoitopäiviä)
- erityislasten ja alle 3-vuotiaiden lasten määrä (vaikuttaa lasten määrään suhteessa henkilökuntaan, vähentää hoitopäivien määrää)
- päiväkodin tilat/henkilöstön määrä/lasten määrä (osa päiväkodeista tiloiltaan ahtaita ja sinne ei saada täyttä lapsiryhmää, vähentää hoitopäivien määrää)
- sijaisten käyttö; äitiys-, sairaus- ja vuosilomat (vaikuttaa henkilöstökuluihin)
- erisuuruiset vuokrat eri yksiköissä

Päiväkotien käyttöä voidaan nostaa kehittämällä vaihtoehtoisia hoitomuotoja perheille, jotka eivät tarvitse kokopäivähoitoa. Varhaiskasvatuksen kerhotoimintaa kannattaisi lisätä. Myös puolipäiväryhmien perustamista kannattaisi harkita, jolloin osaviikkoisten lasten määrä vähenisi kokopäiväryhmissä.

7 PÄIVÄHOITOVERKKO JA SEN KEHITTÄMISTARPEET

7.1 Päivähoitoverkoston suunnittelun periaatteet

1. Päivähoito järjestetään alueellisena lähipalveluna arkipäivisin klo 6.00–17.30 välisenä aikana
2. Yö- ja viikonloppuhoitoa tarvitsevat lapset sijoitetaan asuinalueesta riippumatta Malminrannan päiväkotiin
3. Esiopetus ja päivähoito pyritään järjestämään niin, että lapsi voi osallistua esiopetukseen tulevien luokkatovereidensa kanssa samassa ryhmässä ja että esiopetus ja päivähoito muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden (lapsi saa olla koko päivän samassa hoitopaikassa, kouluilla mahdollisesti sijaitsevat tilat on varustettava päivähoitotiloja koskevia vaatimuksia vastaavaksi)
4. Pienet yksiköt pyritään yhdistämään suurempiin yksiköihin
5. Avoimien päivähoitopalvelujen (esim. kerhotoiminta 2 kertaa viikossa) tarjoaminen päiväkotitai perhepäivähoidon vaihtoehtoksi perheille, joilla ei työn, opiskelun tai muun syyn vuoksi kokopäiväisen päivähoitoa tarvetta
6. Yksityisen päivähoitoa toimintaedellytysten varmistaminen

Päivähoito jaetaan alueisiin perusopetuksen oppilaaksiottoalueita mukaillen, jotta lapsien päivähoito- ja koulupolku muodostuisi mahdollisimman turvalliseksi ja lapsiystävälliseksi.

Päivähoito- ja kouluverkon tulisi tukea laadukkaan palvelun tuottamista kohtuullisilla panostuksilla. Lapsiperheiden asuinpaikan valintaan vaikuttavat erityisesti lähellä oleva alakoulu ja päivähoito.

Seuraavaksi esitellään päivähoitoa kehittämistarpeet alueittain. On syytä huomata, että päivähoitoa verkostotarkastus on laadittu kattamaan vuodet 2012–2020. Esitettyjä muutoksia ei siis ole tarkoitus tehdä välittömästi, vaan tarpeen vaatiessa.

7.2 Päivähoidon kehittämistarpeet keskustassa ja eteläisellä alueella

	Keskusta(Edvin Laineen koulu)		Peltosalmi Sourunsalo		Kangaslampi		Hernejärvi		Yht.	Yht.
	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020
1-6 vuotiaat	178	200	203	215	355	380	57	60	793	855
65 % hoidossa	116	130	132	140	230	247	37	39	515	556
Kunnalliset ph paikat	191	164	76	56	235	223	0	0	502	443
Yksityiset ph paikat	105	105	49	49	13	13	6	6	173	173
Ph-paikat yhteensä	296	269	125	105	248	236	6	6	675	616

7.2.1 Keskustan alue

Keskusta-alueella on kolme kaupungin ylläpitämää päiväkotia.

- ñ Malminrannan päiväkotia on vuorohoitoyksikkö ja palvelee koko kaupungin vuorohoittoa ja siellä on paikkoja 90–100 riippuen lasten iästä ja hoidontarpeesta.
- ñ Keskustan päiväkodissa on 21 kokopäiväpaikkaa 3–6-vuotiaille sekä 15 esiopetuspaikkaa.
- ñ Kirkkopuiston Montessoripäiväkodissa on 21 kokopäiväpaikkaa 3–6-vuotiaille
- ñ Keskustan alueella on 36 perhepäivähoitopaikkaa. Perhepäivähoidosta keskustan alueelta eläköityy 2012–2020 kuusi perhepäivähoitajaa

Kunnallisen toiminnan lisäksi Keskustan alueella on kaksi yksityistä päiväkotia

- ñ Päiväkotia Tuike, jossa on 56 paikkaa ja
- ñ PikkuKengurun Koti, jossa on 49 paikkaa.

Kehittämisehdotukset

Keskustan alueen päiväkodeissa on paikkoja tarjolla enemmän kuin alueella on lapsia, sillä keskustan päiväkodit tasaavat muiden alueiden tarpeita. Malminrannan päiväkodin paikkamäärää ei voida huomioida kokonaisuudessaan tarvearviassa, koska päiväkotia tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa koko lisälmen alueelle.

- ñ Keskustan päiväkodin Lastenkammarin esiopetusryhmä lakkautetaan tulevaisuudessa, tiloihin siirtyy perhepäivähoidon varahoitopiste Mustolasta (Mustolan kiinteistö tyhjilleen). Keskustan Lastenkammarin henkilökunta (2 lto + 1 lh) uuteen päiväkotiin, paikat vähenevät 15. Tenavatuvan puolelle perustetaan sisarusryhmä 1 – 6 v.

- ñ Mikäli esiopetuksen paikat eivät riitä, Edvin Laineen koululle perustetaan erillinen esiopetusryhmä, jonne siirtyisi lastentarhanopettaja Keskustan päiväkodista. Esioppilaiden mahdollinen iltapäivähoito järjestetään koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä.
- ñ Kirkkopuiston päiväkodin 7–8 esioppilasta siirtyvät Montessori-luokkaan, jolloin sinne tarvitaan pysyvästi avustaja, jolla on Montessori-ohjaajan koulutus. Esioppilaiden mahdollinen iltapäivähoito järjestetään koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä.

7.2.2 Peltosalmi - Sourunsalo - Lappetelä

Alueella on yksi kaupungin ylläpitämä päiväkotia ja 31 perhepäivähoitopaikkaa.

- ñ Peltosalmen päiväkodissa on 12 kokopäiväpaikkaa alle 3-vuotiaille ja 28 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.
- ñ Alueella on 20,5 perhepäivähoitopaikkaa, perhepäivähoidosta eläköityy vuoteen 2020 kolme hoitajaa

Kunnallisen toiminnan lisäksi alueella on kaksi yksityistä päiväkotia

- ñ Päiväkotia Ruskolinna Sourunsalon koululla, jossa on 28 paikkaa, vastaa myös koululaisten iltapäivätoiminnasta ko. koululla
- ñ Päiväkotia Hepokatti, jossa on 21 paikkaa.

Kehittämisehdotukset

- ñ Ohenmäen asuntoalueen laajentuessa päivähoidon tarve lisääntyy tällä alueella. Tulevaisuudessa tarvitaan kaikki nyt olemassa olevat yksiköt, varsinkin kun perhepäivähoidosta jää hoitajia eläkkeelle.
- ñ Esiopetusryhmä siirretään Peltosalmen päiväkodilta Kauppiis-Heikin kouluun, minne rakennetaan asianmukaiset tilat esiopetukselle ja koululaisten iltapäivätoiminnalle peruskorjauksen yhteydessä. Erillisessä esiopetusryhmässä olisi opettajana lastentarhanopettaja.

7.2.3 Kangaslampi

Tällä alueella on kolme kaupungin ylläpitämää päiväkotia

- ñ Heinäkelkan päiväkodissa on 12 kokopäiväpaikkaa alle 3-vuotiaille, 21 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille sekä 12 paikkaa esioppilaille.
- ñ Paloisten päiväkodissa on 56 kokopäivähoitopaikkaa aamu- ja iltahoitoa tarvitseville
- ñ Lippuniemen päiväkodissa on 12 paikkaa integroidussa erityisryhmässä (5 + 7) sekä 21 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.

Kangaslammin alueella on 90 perhepäivähoitopaikkaa. Perhepäivähoidosta jää eläkkeelle 2012–2015 neljä perhepäivähoitajaa.

Kunnalliseen toiminnan lisäksi alueella on yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkotia

- ñ Bambuliinu 9 paikkaa
- ñ yksi yksityinen perhepäivähoitaja

Kehittämisehdotukset

- ñ Heinäkelkan päiväkodin esiopetusryhmä ja Kangaslammin koulun erillinen esiopetusryhmä yhdistetään, mikä edellyttää että koulun peruskorjauksen yhteydessä sinne rakennetaan asianmukaiset tilat esiopetukselle ja koululaisten

iltapäivätoiminnalle. Henkilökunta on valmiina Kangaslammin koulun esiopetusryhmässä.

- ñ Heinäkelkan tiloihin siirtyy Paloisten päiväkodilta perhepäivähoidon varahoitopiste ja näin Paloinen saa lisätilaa jatkettun aukioloajan tarpeisiin.
- ñ Toinen vaihtoehto on perustaa Heinäkelkan päiväkotiin alle 3-vuotiaiden ryhmä (12 lasta). Henkilökuntaa tarvitaan silloin lisää 1 lto ja 2 lh.
- ñ Kannattaa myös harkita koko Heinäkelkan päiväkodin siirtämistä ja uusien tilojen rakentamista koulun yhteyteen peruskorjauksen yhteydessä, sillä tilat eivät ole optimaaliset päiväkotikäyttöön. Ts. neliöitä on paljon, mutta toisaalta osa tiloista on ahtaita kokonaisille päiväkotiryhmille.

7.2.4 Hernejärvi

Hernejärven koululla esioppilaat ovat yhdysluokassa. Alueella toimii kolme yksityistä perhepäivähoitajaa

Kehittämisehdotukset

- ñ Hernejärvellä esioppilaat ovat määrästä riippuen siellä joko yhdysluokassa tai erillisessä esiopetusryhmässä. Koululaisten iltapäivätoiminta toimii koululla.

7.3 Päivähoidon kehittämistarpeet pohjoisella alueella

	Kilpijärvi		Soinlahti		Kirkonsalmi + Partala		Runni		Yht.	Yht.
	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020
1-6 vuotiaat	195	210	73	95	232	235	50	55	550	595
65% hoidossa	127	137	47	62	151	152	33	36	358	387
Kunnan ph paikat	111	72	20	25	111	126	0	0	242	223
Yksityiset ph paikat	4	4	4	4	28	28	37	37	73	73
Ph-paikat yhteensä	115	76	24	29	139	154	37	37	315	296

7.3.1 Kilpijärvi

Kilpijärven alueella on kaksi kaupungin ylläpitämää päiväkotiä

- ñ Kopsulan päiväkodissa on 12 kokopäiväpaikkaa alle 3-vuotiaille ja 21 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.
- ñ Lumilinnan päiväkodissa on 42 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.

Alueella on 18 perhepäivähoitopaikkaa. Vuonna 2018 jää eläkkeelle yksi perhepäivähoitaja.

Kehittämisehdotukset

Kopsula siirtyy uuteen päiväkotiin henkilökuntineen. Kilpijärven koulu on ahdas jo luokkien 1–6 osalta, joten esiopetusta ei voida siirtää koulun tiloihin. Erillinen esiopetusryhmä jatkaa nykyisissä tiloissa tulevaisuudessakin.

7.3.2 Soinlahti

Soinlahden alueella on yksi kaupungin ylläpitämä päiväkotia.

ñ Sointulan päiväkodissa on 18 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.

Lisäksi alueella on yksi perhepäivähoitaja.

Kehittämisehdotukset

Soinlahden päiväkotia on remontoitu asunnosta eikä ole tiloiltaan riittävä päiväkodiksi. Hoitopäivän hinta on kaupungin kallein lukuun ottamatta vuoroa. Koulun oppilasmäärä on muutaman vuoden päästä jälleen nouseva, joten esioppilaat eivät mahdu koulun tiloihin.

Nykyiset päiväkotitilat tulee laajentaa siten, että niihin saadaan sijoitettua asianmukaisesti tiloihin normaali päiväkodin lapsiryhmä (21 paikkaa) sekä esiopetus ja koululaisten ilta-päivätoiminta.

7.3.3 Kirkonsalmi

Kirkonsalmen alueella on kaksi kaupungin ylläpitämää päiväkotia.

ñ Ahjolan päiväkodissa on 15 kokopäiväpaikkaa 1–5-vuotiaille, 21 paikkaa esioppilaille ja 21 kokopäiväpaikkaa yli 3-vuotiaille.

ñ Kankaan päiväkodissa on 18 kokopäiväpaikkaa 1–6-vuotiaille.

Perhepäivähoidossa on 40 hoitopaikkaa. Perhepäivähoidosta jää eläkkeelle yksi työntekijä 2015–2020. Alueella on myös yksi yksityinen perhepäivähoitaja.

Lisäksi alueella on yksi yksityinen päiväkotia

ñ Kissanpäivät, jossa 28 hoitopaikkaa 1–6-vuotiaille lapsille.

Kehittämisehdotukset

Kirkonsalmen koululle sijoitetaan erillinen esikouluryhmä muiden taajamakoulujen tapaan. Esikoululle ja koululaisten iltapäivätoiminnalle remontoitetaan asianmukaiset tilat koululle. Koulun oppilasmäärä on laskeva, joten tilat saataneen nykyisestä koulurakennuksesta ilman laajennusta.

Uuteen päiväkotiin tulee 96 paikkaa. Tähän sisältyy integroidun erityisryhmän siirtyminen Malminrannan päiväkodista henkilökuntineen. Henkilökuntaa tarvitaan integroidun ryhmän henkilöstön lisäksi

- ñ 1 päiväkodin johtaja
- ñ 8 lastentarhanopettajaa
- ñ 7 lastenhoitajaa
- ñ 2 palveluvastaavaa
- ñ 1- 2 ryhmäavustajaa

Vaihtoehto 1. Suljetaan Kankaan päiväkotia (sis. Kopsulan) = 51 paikkaa, paikkojen lisäys 45 paikkaa

Henkilökuntaa siirtyy 1 päiväkodin johtaja, 4 lto, 5 lh, 2 palveluvastaavaa ja 2 ryhmäavustajaa

Vaihtoehto 2. Suljetaan Kankaan päiväkoti (ei Kopsulaa) ja Ahjolan päiväkoti (ei Varpulan ryhmää) = 60 paikkaa, paikkojen lisäys 36 paikkaa
Henkilökuntaa siirtyy 1 päiväkodin johtaja, 5 lto, 4 lh, 2 palveluvastaavaa

Vaihtoehto 3. Suljetaan Kankaan päiväkoti (sis. Kopsulan) ja Ahjolan päiväkoti (ei Varpulan ryhmää) = 93 paikkaa, paikkojen lisäys 3 paikkaa
Henkilökuntaa siirtyy 2 päiväkodin johtajaa, 8 lto, 7 lh, 3 palveluvastaavaa, 2 ryhmäavustajaa

Vaihtoehto valitaan lopullisesti siinä vaiheessa, kun uusi päiväkoti valmistuu ja nähdään hoitopaikkojen tarve.

7.3.4 Runni

Runnin alueella ei ole kunnallista päivähoidon tarjontaa. Siellä toimii yksityinen palveluntuotanto.

- ñ Vekaramäen päiväkoti 14 kokopäiväpaikkaa
- ñ Runnin Kartanonmäen päiväkoti 21 kokopäiväpaikkaa.
- ñ Kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa

7.4 Yhteenveto

Nykyiset päivähoitopaikat riittävät ainakin vuoteen 2013 saakka, jolloin uusi päiväkoti valmistuu. Tässä vaiheessa tarkastellaan kriittisesti yksiköiden määrää ja suljetaan niitä tarpeen mukaan.

Tarvittavien päivähoitopaikkojen lisäys toteutetaan siirtämällä esiopetusta kouluille erillisryhmiin sitä mukaa kun se on tarkoituksenmukaista. Tämä edellyttää myös asianmukaisia tiloja. Yksityinen palvelutuotanto on myös kannatettavaa, koska se on kaupungille edullisempaa kuin oma tuotanto.

Kokopäivähoidon vaihtoehtoja on mietittävä; lisätään varhaiskasvatuksen kerhotoimintaa ja perustetaan yksi osapäivähoitoryhmä.

7.4.1 Investointitarpeet

Kangaslammin ja Kauppi-Heikin koulujen peruskorjausten yhteydessä em. kouluihin rakennetaan asianmukaiset tilat esiopetukselle ja koululaisten iltapäivätoiminnalle.

Sointulan päiväkotia laajennetaan siten, että sinne saadaan sopimaan 21-paikkainen lapsiryhmä. Lisäksi tarvitaan asianmukaiset tilat esikoululle ja koululaisten iltapäivätoiminnalle.

Kirkonsalmen koululle remontoidaan tilat esikoululle ja koululaisten iltapäivätoiminnalle.

Heinäkelkan päiväkodin osalta kannattaa harkita koko päiväkodin siirtämistä ja uusien tilojen rakentamista Kangaslammin koulun yhteyteen peruskorjauksen yhteydessä, sillä tilat eivät ole optimaaliset päiväkotikäyttöön.